

SECTOREN Tractebel, Sidmar, Solvay en Inbev richten grootste aantal dochterbedrijven op in binnen- en buitenland

Verwerkende nijverheid in België dynamischer dan dienstensector

■ (tijd) - Bedrijven in de verwerkende nijverheid richtten de voorbije tien jaar meer binnen- en buitenlandse dochterondernemingen op dan die in de dienstverlenende sectoren, waartoe onder meer telecom, informatica, vervoer en onroerend goed behoren. Dat blijkt uit onderzoek van de Flanders Business School. De topvijf van bedrijven die jaarlijks het grootste aantal vestigingen oprichten, wordt aangevoerd door Tractebel, Sidmar, Solvay en Inbev. 'In de plaats van te panieken over verhuizing naar het buitenland moeten we het kapitaal binden en boeien', zeggen de onderzoekers.

Je vraagt bij de Nationale Bank de jaarrekeningen op van alle bedrijven met meer dan 200 werknemers die in België gevestigd zijn en pluis uit hoeveel dochterondernemingen ze de voorbije tien jaar in binnen- en buitenland hebben opgericht. Dat is wat Stefan Stremersch en Bruno Tindemans, twee onderzoekers van de Flanders Business School in Antwerpen en de Erasmus Universiteit Rotterdam, deden. De onderzoekers zien de resultaten meteen als een graadmeter voor ondernemerschap, in dit geval niet uitgaande van starters (zoals de Global Entrepreneurship Monitor of GEM), maar voortkomend uit de bestaande ondernemingen. Het kan gaan om echte Belgische bedrijven of om buitenlandse multinationals die in België een (regionaal) hoofdkwartier hebben. De onderzoekers benadrukken dat ze de vennootschappen die werden opgezet om financieel-fiscaal technische redenen, eruit gefilterd hebben. 'Ook de financiële sector hebben we helemaal uit de studie weggelaten', zegt Stefan Stremersch.

Eerder was bekend geraakt dat de voorbije tien jaar de ondernemingen met meer dan 200 werknemers op Belgische bodem steeds minder vestigingen oprichten in België en steeds meer in het buitenland (zie grafiek). De verklaring was eenvoudig: een dochteronderneming in het buitenland loont, in België niet. 'Daar bleek een duidelijke

'Belgische bedrijven die in het buitenland nieuwe markten gaan opzoeken is een teken van ondernemerschap en dat kan je alleen maar toejuichen.'

Stefan Stremersch

lijk verband te zitten: doordat ze in het buitenland opereren, brengen de dochterondernemingen meer op', zegt Bruno Tindemans. 'Bedrijven beslissen niet zomaar naar het buitenland te trekken. Dat heeft niet alleen te maken met de loonkosten, maar ook met de globalisering. Ook voor onze bedrijven blijken de markten steeds meer in het buitenland te zitten'.

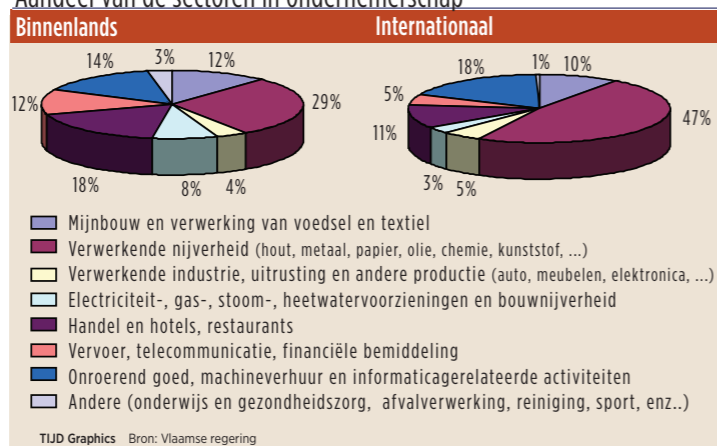
Die verhuizing is zeker ook een van de verklarende factoren waarom vooral de verwerkende nijverheid (productiebedrijven in hout, papier, drukkerijen, chemie, kunst-

Een bedrijf zoals Sidmar richtte de voorbije tien jaar gemiddeld meer dochterondernemingen op dan pakweg een telecombedrijf.

FOTO: SOPHIE VAN HOOFF

Aandeel van de sectoren in ondernemerschap

stoffen, metalen in ruwe vorm, industriële machines) hoge ogen gooit bij de oprichting van binnenlandse en buitenlandse filialen, meer nog dan dienstensectoren (telecom, onroerend goed, financiële bemiddeling, vervoer en informatica). 'Het idee dat de dienstensector in België tegenwoordig als enige een toekomst heeft, is een fabeltje', zegt Stremersch. 'De grote bijdra-

ge aan corporate ondernemerschap zit bij de grote industriële bedrijven die afgewerkte en halfafgewerkte producten in textiel, hout, papier en metaal produceren, zeker als het gaat om buitenlandse activiteiten. Maar ook binnenlands: als er in ons land enkel nog dienstenbedrijven overblijven, aan welke bedrijven gaan ze dan toeleveren?' De onderzoekers maakten ook

Top-5 van bedrijven die grootst aantal dochterondernemingen opricht in het buitenland

België	Vlaanderen (*)	Brussel (*)	Wallonië (*)
1. Tractebel (Brussel)	Sidmar (73,7)	Tractebel (79,7)	Fabrique de fer de Charleroi (26,3)
2. Sidmar (Vlaanderen)	Sibelco (25,4)	Solvay (50,6)	Cockerill Sambre (10,8)
3. Solvay (Brussel)	Bekaert (19,1)	Inbev (28,8)	Ion beam applications S.A. (3,4)
4. Inbev (Brussel)	Barco (15,1) (**)	NMBS (24,5)	C.M.I. Cockerill mechanical industries (3,1)
5. Fabrique de fer de Charleroi (Wallonië)	Koramic building products (13,5)	Glaverbel (23,4)	Carmeuse (2,8)

(*) Cijfers tussen haakjes geven het gemiddeld aantal nieuwe oprichtingen per jaar over de periode 1994-2003

(**) Barco is in de beschouwde periode van ondernemingsnummer veranderd en daardoor is een kleine foutmarge in het gemiddelde mogelijk. Deze heeft echter geen invloed op de plaats in de rangschikking.

TUD Graphics

Top-5 van bedrijven die grootst aantal dochterondernemingen opricht in België

België	Vlaanderen (*)	Brussel (*)	Wallonië (*)
1. Tractebel (Brussel)	Colruyt (3,3)	Tractebel (4,4)	Cockerill Sambre (2,1)
2. Colruyt (Vlaanderen)	Roularta Media Group (2,3)	Belgacom (2,3)	Ciments d'Obourg - Obourg cement (0,8)
3. Belgacom (Brussel)	Aveve, aan- en verkoopvennootschap van de Belgische Boerenbond (2,1)	NMBS (2,3)	Socogetra (0,6)
4. NMBS (Brussel)	Sidmar (1,9)	Rosset et Cie (1,6)	Ion beam applications S.A. (0,4)
5. Roularta Media Group (Vlaanderen)	Real Software (1,6)	Multipharma groep (1,3)	C.M.I. Cockerill Mechanical industries (0,4)

(*) Cijfers tussen haakjes geven het gemiddeld aantal nieuwe oprichtingen per jaar over de periode 1994-2003

TUD Graphics

ONDERNEMERSCHAP Brusselse ondernemingen steken Vlaamse de loef af in het oprichten van dochterondernemingen

'Brussel bruist van ondernemerschap'

■ (tijd) - Gemeten aan het aantal oprichtingen van dochterondernemingen is Brussel de meest ondernemende regio van België, boven Vlaanderen. Dat is een tweede conclusie van Stefan Stremersch en Bruno Tindemans in hun studie over 'corporate ondernemerschap'. Dat komt omdat de grootste bedrijven hun hoofdkwartier in Brussel hebben. 'Toch kan Vlaanderen Brussel als economisch gewest maar beter koesteren', vinden de onderzoekers.

37 procent van de dochterondernemingen in België zijn opgericht door Brusselse bedrijven, tegenover 47 procent door Vlaamse en 16 procent door Waalse. Wanneer je alleen de buitenlandse vestigingen onder de loep neemt, zijn Brussel en Vlaanderen aan elkaar gewaagd. 44 procent van de bedrijven die de voorbije tien jaar in het buitenland zijn opgericht, behoren

toe aan Brusselse moederbedrijven, tegenover 46 procent aan Vlaamse en 10 procent aan Waalse bedrijven.

Neem je het gemiddeld aantal opgerichte vestigingen per moederbedrijf (er zijn minder bedrijven in Brussel gevestigd dan in Vlaanderen) dan komt Brussel als absolute winnaar uit de bus: Brusselse bedrijven richten in binnen-

en buitenland gemiddeld dubbel zoveel bedrijven op dan Vlaamse bedrijven. Bovendien is Vlaanderen Wallonië enkel nog te snel af als het gaat om de oprichting van vennootschappen in het buitenland.

Bij een vergelijking van de periode 1994-1998 met de periode 1999-2003 groeien enkel Brussel en Vlaanderen lichtjes. Brussel wint daar enkel in de bedrijven die in het buitenland zijn opgericht. Het aantal oprichtingen door Waalse bedrijven stagneert, zowel in binnen- als buitenland.

HOOFDSTAD

De positieve balans voor Brussel wordt enigszins getemperd doordat de hoofdkwartieren van grote

Belgische (Tractebel, Belgacom, NMBS, Inbev) en buitenlandse (Toyota) ondernemingen nu eenmaal in de hoofdstad van Europa een vestiging willen. Kanttekening daarbij is dat heel wat buitenlandse multinationals gevestigd zijn net buiten het Brussels Gewest, in Zaventem, Machelen, Vilvoorde en Wemmel - in Vlaanderen dus.

Stremersch en Tindemans geven toe dat een groot deel van de verklaring ligt in het gegeven dat de grootste - en dus de meest kapitaalcrachtige en uitbreidende - bedrijven hun zetel in Brussel hebben. 'Maar de cijfers blijven: Brusselse ondernemingen brengen veel nieuwe dochterbedrijven voort. Met enige zin voor overdrijving zou je

kunnen zeggen dat Brussel bruist van het ondernemerschap', zegt Stremersch. Yves Letermé heeft dus groot gelijk wanneer hij stelt dat Vlaanderen niet mag nalaten zich te bemoeien met Brussel. De luchthaven en de Europese Unie, waar bedrijven moeten zijn om te lobbyen, zijn daarbij van groot belang.

PROVINCIE

De onderzoekers maakten ook een opsplitsing naar provincie. In absolute aantallen leidt Brussel de dans met 44 procent, gevolgd door 14 procent in West-Vlaanderen en 13 procent in Oost-Vlaanderen. Die kloof tussen het Hoofdstedelijk Gewest en deze provincies vervalt bij

'Bedrijven beslissen niet zomaar naar het buitenland te trekken. Dat heeft ook met de globalisering te maken.'

Bruno Tindemans

een top-5 van de bedrijven die het meest bijdragen tot zowel het binnenlands als buitenlands corporate ondernemerschap. Daar steekt Tractebel (onderdeel van Suez, met vestiging in Brussel) met kop en schouders bovenuit. De voorbije tien jaar richtte Tractebel elk jaar gemiddeld 80 ondernemingen op in het buitenland, en 4,4 in België. In Vlaanderen alleen is Sidmar koploper voor buitenlandse en Colruyt voor de binnenlandse vestigingen. Opvallend is het grote verschil tussen het aantal binnenlandse en het aantal buitenlandse oprichtingen. Voor buitenlandse lopen die voor Vlaamse en Brusselse bedrijven in de tientallen, voor binnenlandse blijft het bij enkele per jaar.

De conclusies hebben volgens de onderzoekers een impact op hoe we het economisch weefsel in België moeten beoordelen. 'We moeten af van het doemdenken over verhuizing van bedrijven en de jobs die daarmee verdwijnen', zegt Stremersch. 'Belgische bedrijven die in het buitenland nieuwe markten opzoeken, is een teken van ondernemerschap en dat kan je alleen maar toejuichen. Amerikaanse bedrijven doen dat al decennialang. Politici zouden zich daarom beter bezighouden met het binden en boeien van kapitaal. Zolang we erin slagen de financiële stromen van buitenlandse filialen naar België te laten terugkeren, is verhuizing naar het buitenland niet zo erg. In die zin vind ik heel de discussie over de lonen van topmanagers een non-issuë. Als er morgen een limiet komt van pakweg 1 miljoen euro op de managerslonen, dan verhuist het hoofdkwartier van Inbev meteen naar de Verenigde Staten. Het komt eropaan een kapitaalvriendelijk klimaat te scheppen, zodat we de hoofdkwartieren van bedrijven hier houden.' Tom MICHELESEN

ADVERTENTIE

Een hospitalisatieverzekering? Zorg dat u tijdig bent aangesloten.

Wat zijn de verschillen tussen het ziekenfonds en een private verzekeraar? Hoe wordt de hospitalisatieverzekeringspremie berekend? Op welke leeftijd sluit u het best een verzekering af? In deze praktijkgids leest u alles over de hospitalisatieverzekering.

In samenwerking met

Hospitalia

NIEUW OP WWW.TIJD.BE ➔ WWW.TIJD.BE/HOSPITALISATIEVERZEKERING

DE TIJD
www.tijd.be